

RØRVIG BY OG LAND

35. ÅRGANG juli 2013 NR. 1 KR. 20,-

HUNDESTED-RØRVIG
ISEFJORD

INDHOLD:

- Kommende aktiviteter** side 2
- Generalforsamling** side 3
- Slettemosegård** side 4
- “ISEFJORD”** side 8
- den nye Rørvig færge
- Naturplejeprojekt på Højsandet** side 14
- Helhedsplan for Rørvig Havn** side 19
- Bestyrelsen** side 26
- En Rørvigkunstner** side 27

www.rvbl.dk

Rørvig By og Lands arrangementer 2013

Byvandring i Rørvig og Nakke

Cykel/vandretur ved Nakkehage

Åben Mølle Dag

Byvandring i Rørvig

I samarbejde med "Den gode historie"

Lørdag den 29. juni kl. 10.00 - 12.30

Torsdag den 4. juli kl. 19.00 - 21.30

Tirsdag den 3. sept. kl. 19.00 - 21.30

Mødested:

Det lille lodshus på havnen.

Deltagerpris kr 50,-

Byvandring i Nakke By

Tirsdag den 23. juli kl. 16.00 - 18.00

Mødested:

Busrundkørslen i Nakke.

Rundvisere:

Jon Vedel og Ove R. de Klaumann.

Der bliver mulighed for at runde turen af med et måltid eller en forfriskning på Café Maarbjerregaard.

Cykel/vandretur ved Nakkehage

Lørdag den 3. august kl. 14.00

Mødested: Rørvig Mølle.

Varighed 2-3 timer

Åben Mølle Dag

i Rørvig

Lørdag den 10. august kl. 11.00 - 15.00

Velkommen!

Rørvig By og Land

Natur, kulturmiljø og lokalhistorie.

Foreningen Rørvig By og Land er dannet i 2012 ved en fusion af

Bevaringsforeningen for Rørvig Sogn og Rørvig Naturfredningsforening.

Følg med på hjemmesiden. Her kan du også melde dig ind.

www.rvbl.dk

Kære medlem

Rørvig By og Land har nu eksisteret i mere end et år, idet fusionen mellem Rørvig Naturfredningsforening og Bevaringsforeningen for Rørvig Sogn skete pr. 1. april 2012. I den forbindelse er det tid til at se lidt tilbage.

Medlemstallet ligger på omkring 850, og vi oplever en god opbakning og nye medlemmer kommer til. Det er gået godt med at få de to "gamle" bestyrelser sammenlagt til en. Organiseringen med en række underudvalg har også vist sig at være en rigtig beslutning, idet foreningens arbejdsområder er meget vidtfaavnende, og ikke alle har de samme interesseområder. Vi har fået en ny hjemmeside, www.rvbl.dk, og vi arbejder kontinuerligt på at optimere den, så den bredt kan informere om foreningens arbejde.

Dette blad er det andet efter fusionen

Vi skal finde den endelige form, men det er vigtigt at have et kommunikationsmedie til medlemmer og andre interesserede. Vi er taknemmelige for sponsorernes annoncer, for uden dem kunne vi ikke udgive blade i den givne standard.

Møllelaug

En af de store opgaver, som ligger foran os, er at få etableret et møllelaug, som skal have til opgave at lave en plan for vedligeholdelse og måske restaurering af Rørvig Mølle. Det er et spændende, men også meget dyrt projekt.

Lodshuset

Vores aktivitet med at være i det grønne hus (Lodshuset) på havnen gennemføres på vanlig vis. Vi vil være i huset på lørdage og søndage fra 6. juli til 4. august. Vi gennemfører i løbet af sommeren en række spændende aktiviteter, som er beskrevet her i bladet.

Generalforsamling

Generalforsamlingen afholdes fredag den 2. august 2013 kl. 20.00 i Rørvig Sognegård. Efter generalforsamlingen vil der være et foredrag af Klaus Høholt Larsen med titlen; "Fortælling om træskibe i Rørvig Havn". Klaus vil fortælle lidt omkring sin baggrund og interesse for træskibe, og han vil også omtale bygninger i Rørvig. Der vil blive vist en lille film omkring deltagelse i træskibstræf for skibe, som er bygget i Isefjorden, og der vil blive fortalt og vist fotos af træskibe i Rørvig Havn.

Vi håber, at mange vil møde frem til generalforsamlingen og høre foredraget. Indtil da ønskes alle en god sommer.

Henrik Larsen
Formand

"Haabet"
CATfoto&design

Slettemosegård

Af Troels Brandt
Fotos: Ingrid Brandt

Fjordstien over Hovvig har i de senere år været en stor publikumssucces - en fredelig og landlig cykelrute mellem Nykøbing og Rørvig. De færreste er imidlertid opmærksomme på, at der nu også syd for stien på sydøstsiden af Hovvig ligger et spændende offentligt naturområde - nemlig Naturstyrelsens Slettemosegård på 64 ha. I det seneste år har man afsluttet arbejdet med at genoprette et fortidigt kulturlandskab med overdrev og vådområder. Man lukkede i to etaper dræn og rørledning og gravede et snoet løb til den gamle

Møllebæk fra Nakke Skov til fjorden. Som det fremgår af billederne er der nu genopstået lavvandede søer og våde enge, hvor der i en årrække var granplantage.

Fuglene har taget herlighederne til sig, så der er allerede opstået et rigt fugleliv. Da det er en anden naturform end i selve Hovvig, er det også lidt andre arter, der dominerer. De flade våde bredder er populære hos bl.a. gæs og viber, hvorimod skarven sjældent ses her. Bakkerne og den gamle bund fra stenalderhavet har slettekarakter med en smuk udsigt

mod Ringholm og Anneberg-området på fjordens modsatte side - især fra stierne ved Slettrebakke og Slettehøj. Navnet Slettemosegård har dog ikke noget med slette at gøre, idet navnet stammer fra ordet slet. Det skyldes områdets magre jord, da gården blev oprettet ved udflytningen fra Nakke landsby. Gennem tiden har det afsides område kun været gødet meget lidt, og heller ikke den seneste ejer, som Naturstyrelsen overtog gården fra, har tilført gødning i nævneværdigt omfang. Derfor er sletterne nu ved at genvinde karakteren af overdrev med tørbundsjør-

dens karakterplanter, efter at man har etableret kvægafgræsning over det meste af arealet. Overdrevsvegetationen ses især på Slettrebakkes skråning mod fjorden, hvor der kun i de nu fyrrebevoksede Sletteagre har været dyrket, men den vil utvivlsomt efterhånden brede sig østpå, hvor også bronzealderhøjen Slettehøj (5) har opbevaret en "genbank" af overdrevsvegetation.

Tidligere var området lukket af mod syd af et tæt granhegn, men det er i vinter blevet åbnet, så man også får et kig ind over kornmarkerne mod syd. Stien langs dette sydhegn, som tidligere var meget sumpet, blev sidste år hævet i forbindelse med åbningen af bækken.

Et sjældent islæt finder man på det oprindeligt lyngklædte overdrev i den nordvestlige del ud mod fuglereservatet. Det har antageligt hele tiden været afgræsset af får, men her fik enebærbuskene i modsætning til på Korshage så godt fat, at vi har fået en større enebærskov. Skoven vokser så godt, at det sidste år var nødvendigt at foretage en kraftig udynding - dels fordi de voksede for tæt og dels for at redde lidt af den tilbageværende lyng. En del af enebærskoven er afspærret af hensyn til fuglereservatet, men til gengæld ryddede man i efteråret udsigten over den indre fjord fra en lille rastepuds (4) mellem enebærskoven og den ydre dæmning.

Mellem Sletteagre og det sydlige overdrev finder man en lille idyllisk trekant i læ af levende hegn, hvor man nu har fjernet bævreasperen fra de karakteristiske egetræsgrupper, som Rørvig tidligere har haft mange af.

Det er således et meget afvekslende landskab, man kan gå tur i - meget forskelligt fra Kattegatkysten og de store skovområder. Det bedste udgangspunkt for gående er parkeringspladsen ved Hovvigvej. De, der er vant til at cykle i plantagen, kan også cykle på Slettehøjgård, men nogle få steder vil de fleste nok foretrække at trække cyklen lidt. Det er muligt at cykle videre op til Nakke Vestvej ved Slettehøjgård.

Slettehøjgård

Slette agre, eng eller????

"Isefjord"

- den nye Rørvig færge i historisk perspektiv

Hundested-Rørvig Færgefarts nye færge er allerede blevet en velkendt del af Rørvigs identitet. Færgens første officielle møde med Rørvig skete med præsentation og åben færge arrangement den 4. maj i år. Færgen kunne ved indsejlingen til Rørvig Havn ikke undgå at føle sig velkommen med en overvældende modtagelse af flere hundrede ventende og flagende gæster. Efter behørig musiceren overbragte Rørvig Handels- og Håndværkerforening og Rørvig Foreningsråd, repræsenteret ved henholdsvis Einar Olsen og Otto Graham, et indrammet eksemplar af Foreningsrådets nyoptrykte ældre turistpla

kat af den velkendte gamle Rørvig-færge til selskabets direktør Bo Andersen og bestyrelsesformand Kennie Kjeldsen, og borgmester Thomas Adelskov bød også færgen velkommen. Essensen i budskabet fra talerne var, at færgefarten er livsvigtig for Rørvig, og derfor er den nødvendige fornyelse et godt tegn på bestræbelserne på færgedriftens fortsatte beståen. Omvendt er det vigtigt for færgens levedygtighed, at vi alle bruger den så meget som muligt.

"Isefjorden" bygget 1877

Malerfirmaet

**HANSEN &
NIELSEN** ApS

- et team af dygtige faglærte medarbejdere, parate med stor erfaring, og hvor ethvert arbejde altid er i de bedste hænder.

MØLLEBAKKEN 11
4581 RØRVIG
TLF. 59 91 91 82

www.malerhn.dk

Ankomsten var kulminationen på fem års forberedelse, med et for en dansk færge ret utraditionelt valg af værft på den anden side af kloden, Western Marine Shipyard i Chittagong i Bangladesh, angiveligt begrundet i en væsentlig besparelse på byggeomkostningerne. Efter kontraktunderskrivelsen i 2010 var færgen planlagt til levering i 2012, men blev altså forsinket lidt over et år. Værftet har haft 350 mand engageret i byggeriet og to repræsentanter har været med ved præsentationen og indkøringen af færgen. Det umiddelbare indtryk var, at resultatet er vellykket.

Færgen er med sine 51 meter godt 11-12 meter længere end Nakkehage, men den virker alligevel ikke for stor til Rørvig Havn. Den kan medtage godt 28 biler, lidt flere end

Nakkehages 22 biler og væsentligt flere end Skansehages godt 13 biler. Færgen er udstyret med avanceret elektronik og automatikudstyr og kan i teorien selv finde vej mellem Rørvig og Hundested. Dens lange smalle form giver en god brændstoføkonomi, og den er udstyret med drejelige dobbeltpropeller i hver ende, som giver en meget fleksibel manøvreremulighed.

Færgeselskabet ønsker at bevare det gamle færgeleje til Skansehage som back-up i den nye færges indkøringsperiode hen over sommeren. Derfor vil der i år eksistere en midlertidig løsning med en smal gennemkørsel mellem det gamle færgeleje og færgekontolet. Herefter er det tanken at det gamle færgeleje opfyldes, og opmarchbåsene kan flyttes længere ud mod det nye færgeleje,

NAVN	TYPE	BRT	MTR	BYGGESTED	-ÅR	EJER	RUTE	ANLØB RØRVIG	DRIFTSPERIODE
Ydun	Dampskib	151	0	Dundee	1859	DFDS	Kbh-Nykøbing Sj.-Holbæk	Ud for havnen	1867 - 1870 *
Vidar	Dampskib	132	0	Stockholm	1856	DFDS	Kbh-Nykøbing Sj.-Holbæk	Ud for havnen	1867 - 1870 *
Zephyr	Hjuldampner	152	0	Glasgow	1848	DFDS	Kbh-Nykøbing Sj.-Holbæk	Ud for havnen	1871 - 1875 *
Ørnen	Dampskib	110	0	Norrköping	1865	DFDS	Kbh-Nykøbing Sj.-Holbæk	Ud for havnen	1871 - 1873 *
Veile	Dampskib	138	0	B&W, Kbh	1865	DFDS	Kbh-Nykøbing Sj.-Holbæk	Ud for havnen	1875 - 1876 *
Saxo	Dampskib	159	0	B&W, Kbh	1866	DFDS	Kbh-Gilleleje-Nykøbing Sj.	Ud for havnen	1876 - 1882 *
Horsens	Dampskib	180	0	B&W, Kbh	1872	DFDS	Kbh-Gilleleje-Nykøbing Sj.	Ud for havnen	1883 - 1890 *
Fiona	Dampskib	357	0	B&W, Kbh	1890	DFDS	Kbh-Gilleleje-Nykøbing Sj.	Ud for havnen	1891 - 1899 *
Falken	Dampskib	24	0	B&W, Kbh	1867	DFDS	Nykøbing Sj.-Holbæk	Rejse til Nyk.	1876 - 1876
Issefjord	Dampskib	66	0	Motala, Sverige	1877	DFDS	Nykøbing Sj.-Holbæk	Rejse til Nyk.	1877 - 1878
							Nyk. Sj.-Holbæk-Fr.sund-Lynæs-Rørvig	Mole	1879 - 1899
Dania	Dampskib					P.H.Brammer, Lynæs	Fr.sund-Fr.værk-Lynæs-Rørvig-Nyk. Sj	Lange Mole	1903 - ca 1907
Isøre	Dampskib					Selskabet Isøre v/ Carl Ludvig A. Trolle	Fr.sund-Fr.værk-Lynæs-Rørvig-Nyk. Sj	Lange Mole	1904 - 1911
Isøre	Motorskib					Isørfjordens Postfart (tidligere Isøre)	Fr.sund-Fr.værk-Lynæs-Rørvig-Nyk. Sj	Lange Mole	1911 - 1916
Stærk	Motorskib					Isørfjordens Postfart (tidligere Isøre)	Fr.sund-Fr.værk-Lynæs-Rørvig-Nyk. Sj	Lange Mole	1911 - 1916
Haabet **	Motorskib	13	0	Kikhavn	1906	Hundested-Rørvig Motorskibsart	Hundested-Rørvig	Lange Mole	1917 - 1918
Korshage	Motorskib	45	18	Svendborg	1918	Hundested-Rørvig Motorskibsart	Hundested-Rørvig	Lange Mole	1918 - 1927
Rigsø ***	Dampskib	122	0	København	1900	A/S Rødbyhavn	Hundested-Rørvig	Lange Mole	1927 - 1928
Korshage	Motorfærge	105	26	Frederikshavn	1928	A/S Korshage	Hundested-Rørvig	Færgeleje	1928 - 1963
Koster	Motorfærge	85	0	Aalborg	1926	A/S Korshage - Indchartret fra Præstø	Hundested-Rørvig	Færgeleje	1949 - 1957
Skanseshage	Motorfærge	99	31	Holbæk	1958	A/S Korshage	Hundested-Rørvig	Færgeleje	1959 - 2013
Korshage	Motorfærge	99	31	Holbæk	1964	A/S Korshage	Hundested-Rørvig, 1986-95 udflygter	Færgeleje	1964 - 1986
Nakkehage	Motorfærge	428	38	Gråsten	1955	Hundested-Rørvig Færgefart A/S	Hundested-Rørvig	Færgeleje	1985 -
Issefjord	Motorfærge	475	51	Bangladesh	2013	Hundested-Rørvig Færgefart A/S	Hundested-Rørvig	Færgeleje, nyt	2013 -

* Der kan forekomme afbrydelser i perioden, hvor skibet sejler på andre ruter

** Oprindeligt bygget som sildekvase, men godkendt til fjordfart 1910. Ny motor 1915. Fik hjemsted i Rørvig igen i 1998

*** Kan også have heddet Rexø efter oplysninger fra Herluf Olsen i Bevar Rørvig. Oprindelig galease, ombygget 1911

men den endelige løsning for opmarchbåse og færgekantor er ikke fastlagt. Rørvig By og Land, i skikkelse af de to tidligere foreninger, har aktivt og konstruktivt deltaget i dialogen bl.a. om udformningen af færgeområdet i Rørvig, og færgeselskabet har vist forståelse for vigtigheden af, at få alle involverede parter med i dialogen om en god løsning såvel for færgeselskabet som for havnens øvrige brugere.

Færgen er som tidligere nævnt helt væsentlig for Rørvigs livsvilkår, og færgefarten har været en væsentlig del af Rørvigs historie i hvert fald de sidste 450 år og muligvis længere tilbage. Rørvig-bønderne fik i 1577 ret til kun at svare halv skattepligt mod at fragte kong Frederik II og hans folk over Isefjorden.

I 1800-tallet fik Rørvig-bønderne tiltvunget sig eneret til færgefarten i Rørvig uden megen sejlerfaring, hvilket gav mange problemer. Helt anderledes blev det efter oprettelsen af DFDS i 1867, hvor der blev etableret mange nye indenrigsruter i Danmark, bl.a. dampskibsforbindelse mellem København, Nykøbing og Holbæk i 1871, med stop ud for Rørvig og Hundested. Dette skabte en helt ny mulighed for at komme til Rørvig og blev starten på københavnernes gradvise invasion. De næste knap 50 år måtte færgefarten hele tiden tilpasse sig udviklingen i jernbanenettet med åbningen af forbindelse til Holbæk i 1874, til Frederikssund i 1879, til Nykøbing Sj. i 1899 og endelig til Hundested i 1916.

I oversigten nedenfor har vi samlet oplysninger om kendte færger med forbindelse til Rørvig de sidste 150 år ordnet kronologisk efter driftsperioden. Det fremgår, at DFDS, efter åbningen af jernbanen til Holbæk i 1874, valgte at opdele ruten København - Nykøbing Sj. - Holbæk i to ruter, en fra København til Nykøbing Sj. og en lokal rute på Isefjorden med forbindelse til Holbæk, således at rejsende til Rørvig enten kunne tage med båden fra København eller med toget til Holbæk og med færge derfra. Til varetagelsen af den lokale fart iværksatte DFDS en nybygning til formålet. Og her kommer pointen med denne lange beretning: Nybygningen var dampskibet

"Issefjorden" fra 1877. Og denne færge blev såmænd heller ikke bygget i Danmark, men langt oppe i Sverige, i Motala. Så den første "Issefjorden" kom gennem Götakanalen til

Rørvig, den anden "Issefjord" kom gennem Suezkanalen til Rørvig.

Færgen afslutter sin rejse fra Bangladesh ud for Hundested. Bemærk drejpropellerne i hver ende, som overflødiggor roret, der er erstattet af "finner" (Kilde: Hundested-Rørvig Overfarten).

"Isefjord" afholdte "Åben Færge" den 4. maj 2013

Da jernbanen til Frederikssund åbnede i 1879 blev "Issefjorden" 's rute lagt om, så den rettede sig mod at kunne tage rejsende fra København til Frederikssund via Frederiksværk og Lynæs videre til Rørvig og Nykøbing Sj. Denne nye forbindelse betød at Rørvig for alvor kom på landkortet. Det var netop i denne periode fra 1879 og de næste tyve år frem, at kunstnere som Vilhelm Kyhn, Holger Drachmann, Henrik Pontoppidan og Sophus Bauditz første gang kom til Rørvig.

Med åbningen af Odsherredbanen i 1899 kunne man nu yderligere vælge at rejse til Rørvig med tog helt til Nykøbing og derefter med hestevogn til Rørvig. Det betød, at DFDS lukkede sine ruter til Nykøbing Sj., og "Issefjorden" blev solgt til tjeneste i Koldingfjorden. Men andre tog udfordringen op. Den fra Siam hjemvendte marinekaptajn Carl Ludvig August Trolle havde netop arvet

Trollesminde i Rørvig efter sin onkel bagermester Anton Trolle, som døde i 1903. Carl Trolle startede i 1904 en ny rute med forbindelse fra Frederikssund, og denne fart opretholdtes frem til 1916, da jernbanen til Hundested åbnede.

Herefter begyndte eventyret med brødrene Nielsen fra Elmedalsgården i Rørvig, som erhvervede store arealer på Korshage og som dannede Hundested-Rørvig Motorfart. Selskabet blev senere omdannet til A/S Korshage, da man fik etableret færgefart til biler i 1928 efter bygning af nye færgelejer. Senere blev A/S Korshage til Hundested-Rørvig Færgefart efter Nielsen-familiens afhændelse af selskabet til kommunen i 1980 og videre til en række nøglemedarbejdere i selskabet.

Det er tankevækkende, at Hundested-Rørvig-ruten om et par år er 100 år gammel. Familien Nielsen begyndte i 1917 med indsættelsen af "Haabet", som symbolsk nok har tilbragt de sidste mange år i Rørvig igen. Vi har således set mere rutemæssig stabilitet de sidste 100 år end vi så i perioden forinden på 50 år fra 1867 til 1917, hvor rutenettet hyppigt blev omlagt.

Tankevækkende er det også, at færgerne i nyere tid har været præget af meget lang levetid på den samme rute. "Skansehage", som nu lakker mod enden, har været i fart på den samme rute i 54 år her i 2013! Det er rekord. Den gamle bilfærge "Korshage", som blev indsat i 1928, levede "kun" i 35 år på ruten. Den nyere "Korshage", som blev indsat i 1964, holdt på ruten i 22 år. Den gamle "Issefjorden" holdt også 22 år på ruten fra 1877 til 1899, men skibet tjente helt frem til 1963, i alt 86 år!

Einar Olsen, Rørvig Handels- og Håndværkerforening og Otto Graham, Rørvig Foreningsråd, har overrakt den genoptrykte turistplakat til Bo Andersen og Kennie Kjeldsen, Hundested-Rørvig Overfarten.

Vi ønsker den nye "Isefjord" hjerteligt velkommen og håber på et langt og godt liv fremover her på Hundested-Rørvig overfarten.

EN TASKE - MANGE KVALITETER

- Perfekt størrelse
- Udvendig lomme
- Lynlåse i taskens farve
- Ergonomisk skulderrem
- Lækkert kalveskind
- 18 forskellige farver
- Passer ethvert outfit
- Fornuftigt pris
- Åbent 11-17 alle dage i skolernes sommerferie

Damkærgård
- midt i det gamle Rørvig

Vestergade 21 • 4581 Rørvig • tlf. 2999 3636

Naturplejeprojekt

på Højsandet

Holger Drachmann 1886 -
Højsandet, Dybesø og
Kattegat

Når man husker Højsandet for 50 år siden, kan en tur ad stierne i dag være en skuffelse, selvom der faktisk har udviklet sig en spændende naturskov nogle steder på skråningerne.

Det har ofte i Rørvig By og Land, Rørvig Foreningsråd og grundejerforeningerne været diskuteret at gøre noget ved

sagen. Da Rørvig Foreningsråd havde tjent 65.000 kr. ved salg af plakater, besluttede man derfor at sætte 25.000 kr. af til et projekt på Højsandet. Hensigten er, at Rørvig Foreningsråd skal indgå i et såkaldt grønt partnerskab med bl.a. naturfredningsforeningerne, hvor der kan findes yderligere midler fra offentlige puljer.

Vi gør fra starten opmærksom på, at man ikke bare kan skrue tiden 50 år tilbage. Dengang var sommerhuskvarteret omkring Højsandet nyanlagt med små træer. Nu er de vokset op i Højsandets højde over omgivelserne. Stiller man sig på det højeste punkt (hvorfra de nederste billeder er taget), ser man ud over en skov, hvor grantoppe spærrer for udsigten til havet - et enkelt sted kan man skimte nogle træer på Nakke og bakkerne bag Nykøbing. Måske kan grundejerforeningerne få nogle af deres medlemmer til at fælde, da de mange høje træer i haver og på sommerhusgrunde under alle omstændigheder er en uskik af nabohensyn. De nærmeste træer vil dog blive fældet, og det vil under alle omstændigheder give et åbent kig mod vesthimlen og solnedgangen.

Naturgenopretningen har først og fremmest til formål at åbne et stykke skråning mellem den vestlige sti og stien på toppen, så man kan få indtryk af dimensionerne på denne usædvanlige indlandsklit. Samtidig genskabes noget af den oprindelige overdrevsvegetation. Planen

er derfor at rydde lidt over 0,5 ha skov på vestsiden af det højeste sted, hvor man vil bevare enkelte typiske overdrevstræer samt nogle af Højsandets karakteristiske skovfyr. Der vil blive skabt en jævn overgang fra skov til lysning. Antageligt vil der igen blive sat en bæk ved den øvre sti på dette sted.

Af Troels Brandt
Fotos: Troels Brandt

Postkort ca. 1915
- Udsigt mod Kattegat

Tækkefirmaet

Max Akselbo

Fjordvænget 15

4581 Rørvig

Tlf./fax 59 32 42 52

Mobil 21 29 77 07

m.akselbo@hotmail.com

Naturplejeprojekt på Højsandet

Her mangler lidt forklarende billedtekst

Rørvig By og Land har udarbejdet en skitse til projektet for Rørvig Foreningsråd, som de to lodsejere - Naturstyrelsen Vestsjælland og en privat lodsejer - har erklæret sig positivt indstillede overfor.

Foreningsrådet og Rørvig By og Land har gået området igennem med Naturstyrelsen Vestsjælland, som er af den opfattelse, at området lettest vil

kunne vedligeholdes med krattrydder med 3-5 års mellemrum, da der er tale om en tynd bevoksning på mager jord. Det vil antageligt være lettere end at etablere græsning. Pt. mangler der at blive taget stilling til beskyttede naturformer og fredning, og sagen ligger i øjeblikket hos Odsherred Kommune, som også kan have en turismæssig interesse heri i relation til Geopark-projektet.

Her mangler lidt forklarende billedtekst

EUROSPAR

LAVPRISSUPERMARKED

Smedestræde 9 • 4581 Rørvig • Tlf. 5991 8011 • Åbent 363 dage om året

Solvarme - et godt alternativ til sommerhuset!

Metrosol Economy solvarmeanlæg udnytter solens gratis stråler og giver dig grøn energi til færre penge.

Få en solvarmepakke fra Metro Therm, specielt velegnet til fritids- og sommerhuse. Pakken er inkl. 2 m2 solfanger, varmtvandsbeholder med indbygget varmelegeme samt styring og pumpestation.

Solvarmepakke 1 med 60 l beholder. Solvarmepakke 2 med 110 l beholder

Ring for et uforbindende tilbud!

**Aut. VVS- & Kloakmester
Nørrevangsvej 23, 4581 Rørvig
Tlf. 59 91 94 74 - Mobil 21 71 58 36
www.rorvigvvs.dk - post@rorvigvvs.dk**

Odsherred Kommune

- helhedsplan for Rørvig Havn

Af: Henrik Larsen
Foto: CATfoto&design

Odsherred Kommune har iværksat udarbejdelse af en helhedsplan for Rørvig Havn. Hertil har man entreret med arkitektfirmaet Hasløv & Kjærsgaard og foreninger, erhvervsdrivende og brugere på havnen har kunnet komme med input til, hvordan man hver især kunne se havnen udvikle sig i årene fremover. Der har været fortaget en række interviews, og svarene er blevet opsamlet og sammenskrevet i en såkaldt hvidbog som blev offentliggjort sidste år.

På et møde, afholdt i februar måned i Rørvig Sejlklub (RØS) med kommunen som arrangør, præsenterede arkitektfirmaet hovedtrækkene af hvidbogen og de planideer til en helhedsplan for havnen, som firmaet var kommet frem til, og som var fremlagt i firmaets forslag fra januar i år til en Helhedsplan for Rørvig Havn, udsendt til mødedeltagerne. Der var en god drøftelse af planen. Det er klart, at forskellige interessegrupper ser forskelligt på sagen og naturligvis har forskellige holdninger til, hvad der skal prio-

riteres og gennemføres. Hvidbogen kan hentes på vores hjemmeside www.rvbl.dk. På mødet lovede kommunens repræsentanter, at der vil blive offentliggjort et referat fra mødet. Det venter vi på med spænding.

Generelt skal det siges, at projektets gennemførelse må ske over en årrække, idet der i det kommunale budget ikke er afsat penge til havnens udvikling. Vedligeholdelsesbudgettet for de kommunale havne på Sj. Odde, i Nykøbing og i Rørvig udgør samlet ca. kr. 2,4 mill, så det er begrænset, hvad der kan udføres hvert år.

Der er tale om en god proces, hvor der har været inddragelse af mange interessenter. Tilslutning til den overordnede prioritet om at fastholde Rørvig Havn, som et af de centrale steder i lokalområdet med særligt fokus på de maritime aktiviteter.

Vi har bussen til alle formål
De Grønne Busser
4581 Rørvig
Tlf. 59 91 81 15
www.gronnebusser.dk

Man skal dog være opmærksom på ikke at koncentrere aktiviteterne på og ved Kongemolen, men også andre steder i havnen for at skabe en spredning af aktiviteterne på en hensigtsmæssig måde med mulighed for afgrænsede, lokale miljøer og funktioner. Rørvig Sejlklub, Rørvig By og Land og Rørvig Bådelaug har i fællesskab fremført en række bemærkninger til hvidbogens indhold. Der kan bl.a. nævnes i forkortet version:

Søndre havnebassin

Der er foreslået en dækmole foran indsejlingen, som har været på tale mange gange, men der savnes en følgeændring af moleopbygningen i lystbådebassinet.

Promenader

Fornuftigt med fokus på promenadeforløb på Kongemolen og Søndre Mole.

Søbad ved Søndre Mole

Det er en god ide. Forudsætningen for at etablere et søbad med omklædning til afløsning af den nuværende badebro, hvor svømmerne kan bunde, må være, at soppestranden etableres med trætrapper.

Udsigtsterrasse på Kongemolen

Det er vurderingen, at gæstesejlerne ikke vil være glade for et opholdssted, som uvægerligt vil føre til uro og støj.

Jolle- og kajakrampe ved Søndre Mole

Den nuværende jollerampe fungerer i en vis forstand udmærket i dag. Men der mangler en sliske på østsiden af broen, således at jollerne kan søsættes også i vestenvind, som ikke er nogen sjælden vindretning i Danmark. Umiddelbart synes den nye rampe ikke at være dimensioneret til at kunne håndtere både joller og kajakker.

Soppestrand

Hvis strandengen ifølge planen forventes erhvervet af kommunen, ville soppestranden med trætrapper være bedre placeret med adgang til græsområdet, også selv om det tænkes anvendt også af surferne. Ellers vil den ligge fint ud for RØS's klubhus. Ved rigtig dimensionering kunne den også anvendes af kajakroerne og surferne, så de kan komme henover stenene.

Grillhuset

Grillhuset og de tilstødende grønne arealer med bænkesættene benyttes af mange om sommeren. En grillplads uden grillhuset vil være et føleligt tab af kvalitet. Attraktiv placering nær bådene og flot udsigt over havn og vand plus kort afstand til bådene. Nem adgang for gæstesejlerne til havnens toiletter i RØS's klubhus. Det er besluttet, at havnens handicaptoilet fra denne sæson åbnes også for offentligheden uden for gæstesejlernes kreds. Grillhuset kan gerne forskønnes, men farvemæssigt er det allerede tilpasset havnens tone. Plankeværket syd for grillhuset kunne overvejes fjernet for bedre udsigt, men det skal vurderes i forhold til behovet for læ. Jollestativet bør flyttes til den foreslåede jolleplads på den nuværende parkeringsplads. Der bør for at bevare udsyn ikke bygges yderligere i dette område.

Jolleplads vest for RØS' klubhus

Pladsen anvendes i dag til kajakplads. En inddragelse til jolleplads vil unødigt begrænse kajakklubbens opbevaringsmuligheder. Kajakklubbens pladsproblemer kunne mindskes ved at etablere kajakstativer til tre eller fire kajakker i højden.

Husk!
træterrassen på
Langesøvej

Tale med
kiteb
til
M
på
Ikke af
plads
af

Ring af
amerhuskøkken
vægge med
perlestaf

LINDEGAARDBYG udfører små som store opgaver og er ikke længere væk end dette telefonnr. 22 26 70 94...

Ring og lad os få en snak om din opgave, så kommer vi og kigger på det.

LINDEGAARDBYG

Ved Møllen 11 - 4581 Rørvig - Tlf: 22 26 70 94

www.lindegaardbyg.com

Totalentreprise

Fagentreprise

Nybyg

Til- og ombygning

Renoveringsopgaver

Biler på Søndre Mole

Der bør ikke være almindelig bilkørsel forbi RØS' klubhus ud på molen. Undtagelse kranbiler med henblik på søsætning og enkeltstående tilfælde af tung transport til bådene i havnebassinet. Parkering for sejlere med almindeligt grej bør ske som tidsbegrænset (½-1 time) skråparkering vest for den flisebelagte plads ud for RØS' klubhus og ikke længere ude. Adgangen bør begrænses med en kort-betjent bom inderst mod vest. Kort kan erhverves af sejlere, der har bådplads. Jolleplads: Rigtig god ide at friholde den lille parkeringsplads for al parkering og forbeholde den for maritim anvendelse, først og fremmest oplagring af sejlklubbens joller samt til- og afrigning. Ideen om parkering af et mindre antal vogne og tilkørsel øst om bådelauget er ikke god. Det vil kræve omfattende jordarbejder at etablere tilkørslen, og ved visse vand- og vindforhold står vandet så højt, at man ikke vil kunne passere. Til gengæld bør sejlklubben friholde det grønne areal nord for grillhuset, så der er plads til borde og bænke til de mange gæster, der sommeren igennem benytter grillhuset.

Havneplads/havnetorv mellem Havnegrillen og Rørvig Fisk

Stedet angives at skulle være det centrale mødested på havnen. Planløsningen er ikke

nem at overskue, bl.a. fordi tegningen er upræcis. Toiletbygningen ses ikke indtegnet. Vandmanden og Lodshuset bør absolut bevares. Et element bør være at flytte den foreslåede legeplads øst for Rørvig Fisk tæt på kajen er sikkerhedsmæssigt ikke optimal af hensyn til de små børn. Fra havnetorvet vil der være nem adgang til stranden med den foreslåede vandtrappe, Vandmanden og krabbebroen. Der ses ikke behov for, og ej heller rimelig plads til, en ny bygning nord for den nuværende Havnegrill.

Rørvig Fisk

Det reserverede areal til fiskeudsalgs/fiske-restaurant udvidelse er ret stort, men indenfor det område som er afsat i lokalplanen.

Parkeringsplads ved Rørvig Fisk

Det er en god ide med et grønt område øst for Rørvig Fisk. Derfor bør parkering ikke strække sig længere mod øst, end at det flugter med en linje nord-syd langs med Rørvig Fisk.

Oversigt over den foreslåede plan for Rørvig Havn

NYDAN BYG A/S

Rørvigvej 221, 4500 Nykøbing Sj. • tlf. 5991 1623 • www.nydان.dk • mail: nydan@nydan.dk

*Bevar det gamle Rørvig smukt og giv plads til nyt,
hvor gammel Rørvig-arkitektur indbygges...*

- til de smukke omgivelser i Rørvig

Legeplads og vandtrappe

Der etableres soppeplads med vandtrappe og sidde-trappe langs stranden. Sidde-trappen langs havne-stranden kan være en god idé i stedet for bænke. Derfor næppe behov for endnu en vandtrappe i forbindelse med det grønne område på det, der i forslaget er angivet som legeplads (men som bør flyttes til havnetorvet). Legepladsen bør som nævnt erstattes af et generelt grønt område med borde/bænke, hvor man kan indtage mad og drikke medbragt eller købt på havnen.

Lyet

"Lyet" på midtermolen er nævnt som et "formidlingssted"; hvad ligger der i dette? Henset til de mange andre rekreative steder forekommer det ikke nødvendigt med endnu et værested. I givet fald skal den nye brændstofstander flyttes, og der vil mangle et passende sted at (gen)etablere en kran. Men måske vigtigst er, at en bebyggelse vil blokere udsynet.

Nyt fyr for enden af Kongemolen

Der ses ikke noget større behov for et nyt fyr med udsigtsplatform. Udsigten er allerede fin fra molen.

Krabbebro

Den bør naturligvis bevares og om muligt udvides en smule. Af tegningerne synes ikke at fremgå, at de nuværende siddepladser ud for Rørvig Fisk med udsyn til krabbefiskerne bevares.

Gamle havn

Den kunne med fordel reserveres for de gamle træskibe, som er en fin attraktion.

Opmarch ved færgen

Trafikløsningen foran Lodsoldermandsgården og til færgen virker ikke gennemarbejdet. Der er lavet opmarchbaner til færgen, men ikke markeret nogen frakørsel fra færgen. Ophævelsen af den ensretning, som vi har i dag, vil betyde at de frakørende biler fra færgen kolliderer med de tilkørende gæster.

Mellem Lodsens og midterrabbatten kunne der blot være frakørselsbane, således, at der kunne frigøres plads ud for Lodsoldermandsgården og Færgekiosken. Reduktion af vejbanerne mellem stranden og midterrabbatten fra de fire opmarchbaner til en tilkørsel og en til to opmarchbaner, i alt to til tre baner, kunne give plads til det ønskede stiforløb ad fjordstien på begge sider af havnen og en grøn overgang eller trappearrangement mellem tilkørsel og stranden.

Blåt Flag Huset

(Vandmanden) er tilsyneladende flyttet ud mod Toldbodvej, og er blevet til en ny havnekiosk. Huset bør absolut bevares. Det er et særdeles velbesøgt sted.

Lodshuset

Fjernelsen af lodshuset vil støde på modstand og er i strid med intentionen i den nye lokalplan, pkt J.6.1. (s. 53), som taler for bevarelse af lodshuset. Hvis det er korrekt, hvor skal "Blå Flag" stationen så placeres?

Toiletbygning

Toiletbygningen er ifølge tegningen fjernet og erstattet af en ny større bygning, der hvor borde og stole ved kiosken i dag er placeret. Måske en god idé at fjerne toiletbygningen, som i dag virker meget skæmmende som indgangssignal, når man kommer ad Toldbodvej, hvis der er økonomisk grundlag for det. Men en ændring af facaderne kunne måske være tilstrækkeligt. Og der bør ikke ske en reduktion af antallet af toiletter på havnen.

Man kan gætte på, at ideen med det nye hus er at skabe et rum, et torv, mellem dette hus og fiskeudsalget, og med åben udsigt ud til havnebassin og færgen. Husets anlæg fordrer en udvidelse af det i lokalplanen udlagte byggeareal (s. 66)

Færgekiosk

Idéen med en plads og udeservering foran Færgekiosken er god; den skal blot samstemmes med færgetrafikkens krav.

Færgebygning

Et ekstra færgekantor virker ikke motiveret, og angivelsen af to færgebygninger virker uklart, når der i teksten står, at i den nordlige del vil et nyt færgekantor kunne placeres, så det åbne kig langs stranden nord for havnen genopstår.

Hvor skal cykler placeres?

Som det kan ses, så er der mange emner at tage fat på, når man taler om udviklingen af Rørvig Havn. Det positive er, at alle nu er begyndt at forholde sig til fremtiden, og selv om der ikke er økonomi til at gennemføre det hele på én gang, så kan vi få en plan, som giver retningslinier for, hvad man kan og må, hvis der undervejs skulle fremkomme projekter til behandling i det kommunale system. En plan som alle kender er med til at begrænse smagsdommeriet.

Willumsen's

TØMRER- OG SNEDKERFIRMA
v/ Klaus Willumsen

Nakke Vestvej 45 · 4500 Nykøbing Sj.
e-mail: lone.a.p.@pc.dk www.kwillumsen.dk

Tlf. 59 93 76 85 - Fax 59 93 78 85

BESTYRELSEN I RØRVIG BY OG LAND

Formand, ansvarshavende redaktør

Henrik Larsen, Sct. Georgs Vej 7
4500 Nykøbing Sj. Tlf. 59 91 97 59
nukander@nyka.dk

Forretnings- og formidlingsudvalg

Næstformand

Bo Bræstrup, Esplanaden 14, 3. th.
1263 København K. Tlf. 29 25 92 21
bo.brastrup@cclausen.dk

Mølleudvalg

Kasserer

Bjarne Langkilde, H.P. Hansensvej 13
4500 Nykøbing Sj. Tlf. 38 87 94 01
b.langkilde@cdnet.dk

Sekretær

Hans Normann, Vestergade 4
4581 Rørvig. Tlf. 59 96 13 05
hans.normann@mail.dk

Bestyrelsesmedlem

Bjørn Erik Svenlin, Nørrevangsvej 3
4581 Rørvig. Tlf. 30 11 52 82
bsvenlin@hotmail.com

Bestyrelsesmedlem

Flemming Hansen, Løvstræde 4
4581 Rørvig. Tlf. 26 16 68 12
til@flemming-h.dk

Bestyrelsesmedlem

Hanne Winther, Stænget 4
2820 Gentofte. Tlf. 61 61 78 61
hanne.winther@maersk.com

Bestyrelsesmedlem

Jesper Nielsen, Porsevej 18
3450 Allerød. Tlf. 48 17 10 71
svante@live.dk

Bestyrelsesmedlem

Marianne Ek, Smedestræde 4
4581 Rørvig. Tlf. 27 28 84 32
marianneek@mail.tele.dk

Bestyrelsesmedlem

Ove R. de Klauman, Gaudebjergvej 26,
Nakke
4500 Nykøbing Sj. Tlf. 59 91 84 78
oveklauman@gmail.com

Bestyrelsesmedlem

Peter Ellegaard Larsen, Amalievej 3
4581 Rørvig. Tlf. 46 35 46 46
pel@rfst.dk

Bestyrelsesmedlem

Svend Kirkegaard-Sørensen, Jollen 57
3070 Snekkersten. Tlf. 21 42 15 15
skirkegaardsorensen@hotmail.com

PR & aktivitetsudvalg

Bestyrelsesmedlem

Søren Ussing, Vestergade 25
4581 Rørvig. Tlf. 29 80 86 21
slussing@gmail.com

Byudvalg

Bestyrelsesmedlem

Troels Brandt, Gedebakken 1
3520 Farum. Tlf. 44 95 62 65
troels@brandt.mail.dk

Landudvalg

Suppleant

Lasse Braae, Sophievej 10
4581 Rørvig. Tlf. 28 90 10 82
lassebraae@hotmail.com

Suppleant

Lotte Kappel-Boysen, Vestergade 21
4581 Rørvig. Tlf. 29 99 36 36
lotte.kappelboysen@gmail.com

www.rvbl.dk

Rørvig By og Land - udgives af Foreningen Rørvig By og Land

Redaktion: Sct. Georgs Vej 7, 4500 Nykøbing Sj., tlf. 59 91 97 59

Medlemskab kr. 100,- pr. år kan tegnes ved henvendelse til et bestyrelsesmedlem eller på hjemmesiden.

Annoncesalg varetages af foreningens formidlingsudvalg - henvendelse kan ske til Lotte Kappel-Boysen.

Tryk: Centertryk A/S, tlf. 59 43 20 39, oplag 1200 ex.

Forsidefoto: "ISEFJORD" Hundested-Rørvig Færgefart - CATfoto&design

MOMA-glas

Moma-glas består af de to glaskunstnere Mogens Pedersen og Marianne Ankarfeldt. Når man ankommer til den fine lille gård mellem Rørvig og Nakke og møder Marianne mærker man hendes intense lyst og kærlighed til arbejdet med glas.

Eksperimenterer, udvikle og forædle. Helt nye værker får hun ud af gamle vinflasker, syltetøjsglas og »mormors asietter«. De bliver til fantastiske drikkeglas, smukke kander og sjove finurlige pølsebrætter. Rigtig glaspusteri og tilhørende ovn er det sidste nye. Stedet er yndet udflugtsmål og velbesøgt og man kan være heldig at husbonden Peter giver en lille koncert i haven eller indendørs.

Galleri og værksted

Søndervangsvej 50, 4581 Rørvig

Åbent fra pinse til september.

Torsdag - lørdag kl. 11 - 16.

Men også når flaget er ude. Ring gerne

Tlf. 61 71 92 83

www.momaglas.dk

Et stærkt team

danbolig er et ungt team, der vil gøre alt for at køber og sælger mødes. Vi har i 2012 opnået rigtig gode resultater, tiderne til trods.

Ring til danbolig på 5991 3838 eller 5930 3161

danbolig

SAMARBEJDER MED NORDEA

danbolig Nykøbing Sj. · Trykkergården · Vesterbro 1, 4500 Nykøbing Sj. · Tlf: 59913838 · nykoebing-sj@danbolig.dk
danbolig Højby · Ellinge Lyng · Lyngvej 77, 4573 Højby · Tlf: 59303161 · hoejby@danbolig.dk

danbolig Nykøbing Sj. & Højby - Ellinge Lyng
Statsaut. Ejendomsmægler, MDE · Tlf. 5991 3838 / 5930 3161 · www.danbolig.dk